

Aqua Spiegel

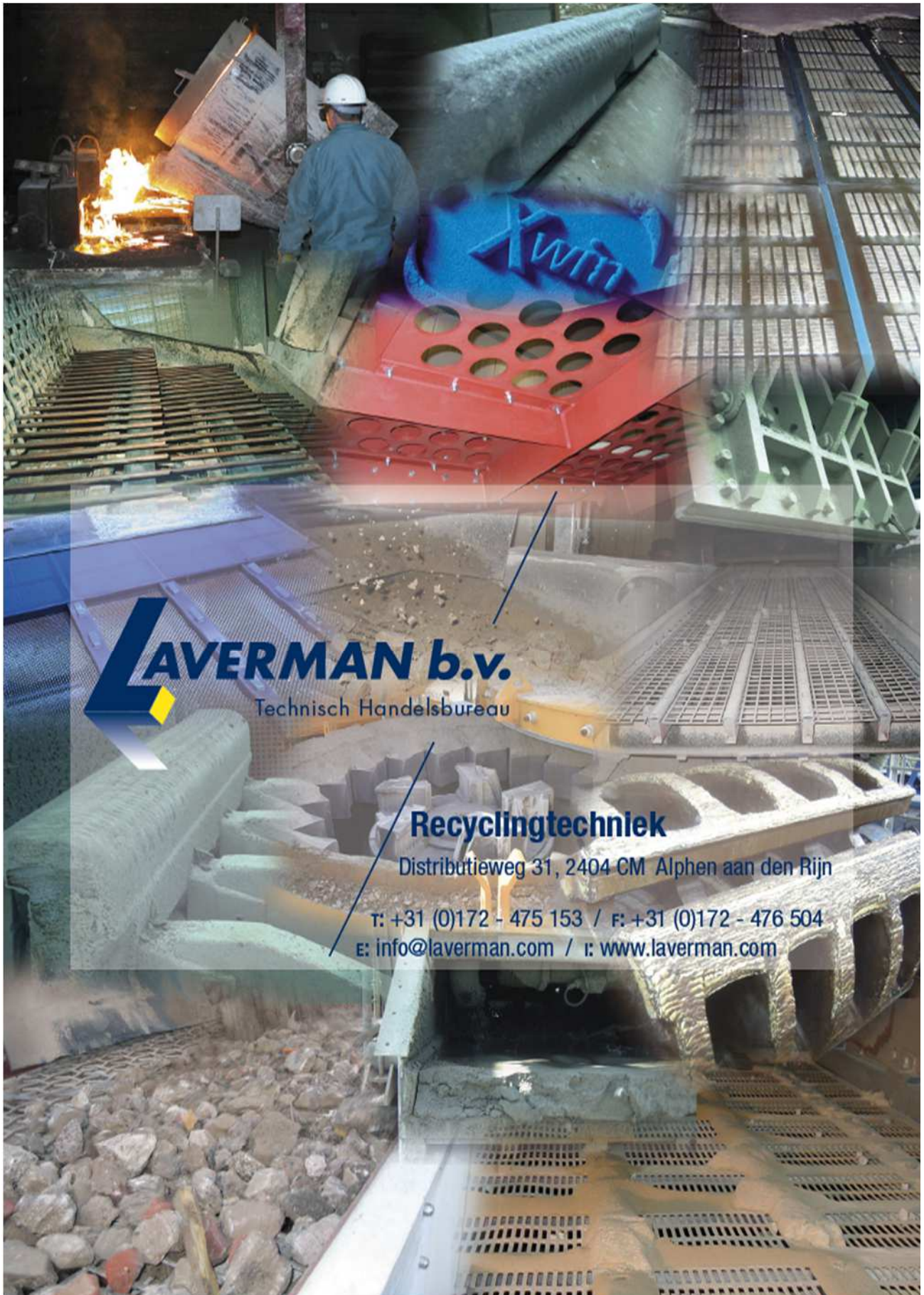
Maandblad van vivariumvereniging

De Natuur In Huis

*Alphen aan den Rijn
Opgericht 24 november 1936*

Februari 2013

LAVERMAN **b.v.**
Technisch Handelsbureau

Recyclingtechniek

Distributieweg 31, 2404 CM Alphen aan den Rijn

T: +31 (0)172 - 475 153 / F: +31 (0)172 - 476 504

E: info@laverman.com / I: www.laverman.com

Colofon:

"DE NATUUR IN HUIS"

VERENIGING VOOR ALPHEN AAN DEN RIJN EN OMSTREKEN.

Aangesloten bij de Nederlandse Bond 'AQUA TERRA' (NBAT).

BESTUUR:

Voorzitter: **Jaap Liefing**, Buitenhoflaan 36, 2353 MB, Leiderdorp
voorzitter@denatuurinhuis.nl

Secretaris: **Hans Kiers**, Voorweg 56, 2391 AE, Hazerswoude-dorp
dekiersjes2@hetnet.nl of
secretaris@denatuurinhuis.nl

Penningmeester: **Pieter van Tol**, Morgen 22, 2408 RL, Alphen aan den Rijn
Tel.: 0172-426451, Mirjam35@casema.nl of
penningmeester@denatuurinhuis.nl

Bibliothecaris: **Cees Plomp**, Brabantstraat 168, 2408 GD, Alphen aan den Rijn
Tel.: 0172- 492011, ceesrietplomp@casema.nl

Commissaris: **Vacature**

CLUBAVOND: Elke 2e en 4e dinsdagavond 20.00 uur in activiteitencentrum
"Westerhove", Anna van Burenlaan 147, 2404 GB, Alphen a/d Rijn

---

CONTRIBUTIE: € 59,00 per jaar voor A-leden vanaf 18 jaar,
€ 31,00 per jaar voor leden onder 18 jaar,
€ 25,00 per jaar voor B-leden en
€ 20,00 per jaar voor huisgenootleden, bij vooruitbetaling te voldoen
op bankrekening ABN/AMRO nummer 5691.85734, t.n.v.
Penningmeester "De Natuur In Huis" te Alphen a/d Rijn.

Redactie Aqua Spiegel: Koen van Vliet (redactie@denatuurinhuis.nl)

De Savornin Lohmanlaan 5, 3445 VD, Woerden

Internet: <http://www.denatuurinhuis.nl> (webmaster@denatuurinhuis.nl)

E-mail: Zie adressen op de internetpagina of hierboven

Wat leest u in deze "Aqua Spiegel"?

Wat komen gaat	5
Wat komt: dinsdag 12 feb. het discussaquarium	6
Het houden en verzorgen van discussen	7

ROLECO
Alphen a/d Rijn

PARKET

PARKETMEESTER®

A. v. Leeuwenhoekweg 11-13
2408 AL Alphen a/d Rijn

Uw specialist in:

■ <i>Traditionele parketvloeren</i>	■ <i>Laminaatvloeren</i>
■ <i>Lamelvloeren</i>	■ <i>Schuren/Lakken/Oliën</i>
■ <i>Massieve vloerdelen</i>	■ <i>Restauratie en Onderhoud</i>

0172-43 66 53   **www.parketmeester .nl**

Wat komen gaat . . .

De online agenda staat op: <http://bij.denatuurinhuis.nl>

13 december   Jaarvergadering
10 januari   Nieuwjaarsborrel
12 februari   het discusaquarium

2 november   Huiskeuring
26 november   Presentatie uitslag huiskeuring

De rest van de agenda wordt volgende maand geplaatst

De Technische Adviescommissie van "De Natuur in Huis"

**Hebt u problemen in uw liefhebberij of
hebt u vragen waarop u geen antwoord kunt vinden?**

Raadpleeg dan de

Technische Advies Commissie

**DESKUNDIGE LEDEN ZULLEN U GAARNE VAN DIENST ZIJN MET HUN
ADVIES OP AL UW PROBLEMEN EN VRAGEN!**

NEEM VOOR ADVIES CONTACT OP MET:

Wim Zaal, Boterbloemweg 86, 2403 TT Alphen a/d Rijn Tel.: 0172-433015

Wat komt: dinsdag 12 feb. het discusaquarium

Lezing over het Discusaquarium

Aanstaande verenigingsavond komen er 2 leden van een van onze zusterverenigingen vertellen over het discusaquarium.

De Lezing gaat over het houden van Discussen en al wat erbij komt kijken. We zien de vanggebieden, de soorten Discussen zoals de wildvang alsmede de gekweekte exemplaren. Ook komen het aquarium, de filters, de CO2 installatie, de verlichting en de "bij vissen" aan de orde. Ook het voer en eventuele medicijnen die gebruikt kunnen worden.

Nadat wij (René v/d Berg en mijn persoontje) zo'n tien jaar geleden begonnen met het maken van een lezing over René zijn Discusaquarium. Door dat Paul Pufkus toenmalig voorzitter van AV Minor te Den Haag,(helaas bestaat deze vereniging niet meer) aan René vroeg om eens over zijn aquarium iets te vertellen en zo geschiede. René had zijn Discus aquarium en ik had een fototoestel, Daar de lezing in de smaak viel bij de toehoorders werden wij door mond en mond reclame door diverse aquariumverenigingen gevraagd de lezing ook bij hun te geven. Helaas is René overgestapt op Altums (Maanvissen) omdat hij het aanbod van mooie originele Discusvissen wat ziet verminderen. Vandaar dat we nu mijn aquarium laten zien, en er een lezing over Maanvissen in de stijgers staat.

Graag tot dinsdag 12 februari

Henk de Vree

Het houden en verzorgen van discussen

Als opwarmer voor de lezing van deze maand, bij deze het artikel van onze zuiderburen:

<http://www.poseidongent.be/index.php/artikels/zoetwater/cichliden/zuid-amerika/345-het-houden-en-verzorgen-van-discussen->

Bij vele aquarianen is de overtuiging dat discussvissen moeilijke gasten zijn, nog steeds diep geworteld. Uiteraard zijn discussen geen beginnervissen ('onbekend maakt onbemind'), maar indien men enkele basisregels in acht neemt, kunnen deze prachtige dieren voor vele jaren plezier zorgen.

Als voorzitter van de Belgische Discusvrienden vind ik het steeds de moeite waard om een aantal vooroordelen aangaande het houden van discussen uit de wereld te helpen en - wie weet - worden zodoende enkele mensen over de streep getrokken om het ook eens te proberen.

Om u in de sfeer te brengen kan ik het beste de inleiding aanhalen uit de brochure van onze tweede tentoonstelling in 1996: 'Zelden heeft een vissoort zoveel stof doen opwaaien en inkt laten vloeien als de discus, die door velen beschouwd wordt als een van de mooiste aquariumvissen. Nu eens fascineert hij je en brengt je in vervoering, dan weer drijft hij je tot wanhoop en bezorgt je slapeloze nachten. Maar één ding is zeker: indien je hem eenmaal in huis hebt gehad, kun je moeilijk meer zonder!' Men zij dus gewaarschuwd...

Een stukje geschiedenis

Tot en met de eerste helft van de twintigste eeuw was de discus een haast mythische vis. Er was nog zeer weinig over bekend en het houden ervan in een huisaquarium was slechts weggelegd voor de happy few. De peperdure vissen - voor zover ze het transport van Zuid-Amerika naar Europa al overleefden - stierven meestal na korte tijd een roemloze dood wegens gebrek aan een gepaste verzorging. Er was al helemaal geen sprake van kweken.

In de jaren vijftig slaagde de Duitser dr Eduard Schmidt-Focke erin met wildvangdieren te kweken en deden - dank zij selectieve kweektechnieken - de eerste blauwe discussen hun intrede. In Amerika werd Jack Wattley in dezelfde periode wereldberoemd met zijn turkooizen discussen. Deze twee mensen waren op dat ogenblik echter witte raven in de aquariumwereld, want discussen bleven erg duur en moeilijk te houden. Het zou nog tien jaar duren eer de discus gemakkelijker werd nagekweekt. Door dit kweeksucces daalden in de jaren '60 - '70 de prijzen stilaan tot aanvaardbare waarden. Met als gevolg een stijging van het aantal discusliefhebbers.

Identiteit

Symphysodon aequifasciata

De discus dankt zijn naam aan zijn vorm: hij lijkt inderdaad op een rechtopstaande schijf. De totale lengte - gemeten van neus tot staartpunt - van een volwassen dier bedraagt vijftien à twintig cm. Vaak zijn de mannetjes iets groter en forser dan de wijfjes, maar een absolute regel is dit niet. Hij behoort in het zoölogische systeem tot de klasse der beenvissen

(Osteichthyes), de onderklasse der straalvinnigen (Actinopterygii), de orde der baarsachtigen (Perciformes) en hierin tot de familie der cichliden (Cichlidae). Deze zeer soortenrijke familie is onderverdeeld in verscheidene geslachten. Het geslacht *Symphysodon* (letterlijk: met in de kaak vergroeide tanden) omvat uitsluitend de discus.

Alle nakweek komt voort uit kruisingen tussen de eerder vermelde wildvangsoorten. Jaarlijks komen er nieuwe variëteiten bij door verdoorgedreven, selectieve kweektechnieken. Vooral uit zuidoost Azië (Thailand, Singapore, Hongkong, Maleisië) bereiken ons massaal

opmerkelijke kweekresultaten, waarvan de namen vaak getuigen van een rijke fantasie: Marlboro, Oriental Dream, Mozart Red, Golden Sunrise, Green Leopard, Snake Skin Cobra... om er maar enkele te noemen. Of dit een goede zaak is of niet, wil ik liever in het midden laten: over smaken valt nu eenmaal niet te twisten!

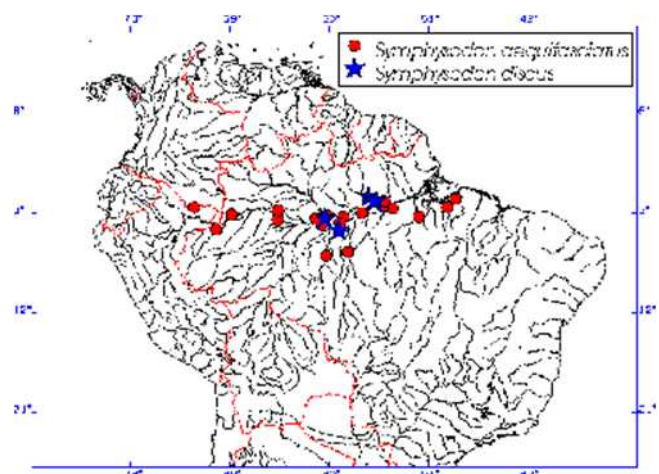
Door dit 'creatieve' aspect in de discussweek wordt het steeds moeilijker om te discussen in te delen in categorieën. Toch is dit soms noodzakelijk, zeker bij het organiseren van een kampioenschap, daar de criteria bij het beoordelen van een wildvangdiscus nu eenmaal anders liggen dan bij nakweekvariëteiten.

Organisatoren van discusskampioenschappen zijn steeds op zoek naar een verantwoorde onderverdeling van na-gekweekte vissen, maar dit is iets waar men waarschijnlijk nooit zal uitraken. Andere factoren spelen immers ook een belangrijke rol bij de indeling in categorieën, o.a. het aantal deelnemende vissen, de verscheidenheid van de aangeboden variëteiten enz.

Het hart van menig discusliefhebber gaat (nog steeds) vooral uit naar wildvangdieren en terecht: pure, natuurlijke schoonheid kun je inderdaad slechts zelden evenaren, laat staan verbeteren. Toch is er voor de verzorging van wildvang wat meer kennis en feeling vereist en blijft dit beter het terrein van de meer ervaren liefhebber. Gelukkig is er tegenwoordig voor de beginnende discusliefhebbers voldoende nakweek te verkrijgen. Met (hopelijk) minder roofofbouw op de natuur als gevolg. Of discussen nu bruin, blauw, rood of gespikkeld zijn is van minder belang: als ze maar mooi rond en gezond zijn en de verzorging krijgen, die ze verdienen.

De biotoop

Het natuurlijke milieu van de discus situeert zich in het Amazonebekken. Dit stroomgebied met een oppervlak van 7.000.000 km² bevoelt Peru, oost Colombia, Venezuela en Brazilië, die we dus als thuislanden van de discus mogen beschouwen. Discussen zijn meestal niet in de eigenlijke stroom of in de hoofdrijvers te vinden, maar eerder in kleinere

2000 m² vijver en aquariumcentrum

Vital Fish is groot geworden met de beste vijvervis. Daar komen nu aquariumvissen bij. Bij ons kunt u dus ook terecht voor uw tropische vissen, zoals de cichlide en discusvis, groepsvissen en, niet te vergeten, de bodemvis. Heeft u nog geen aquarium? Ook dan bent u bij ons aan het juiste adres.

Want naast de standaard aquaria en aquariummeubels, kunnen wij ze ook voor u op maat maken. Voor de aankleding hebben we een ruim assortiment aan waterplanten. En voor de inwendige vis: voer van diverse topmerken. Onze verkopers hebben veel ervaring opgedaan in de aquaristiek en willen hun ervaringen graag met u delen. Kom dus eens langs voor een gedegen advies en verbaas u over de onderwaterwereld van Vital Fish.

Onze openingstijden zijn: ma. 13.00 tot 18.00 uur,
di. t/m do. van 9.00 tot 18.00 uur, vrij. van 9.00 tot 21.00 uur.
za. van 9.00 tot 17.00 uur.

Van begin april tot eind augustus ook zondag open,
van 10.00 tot 16.30 uur

DEN HAM 23^A, 2771 WX BOSKOOP, TEL 0172-211074
FAX 0172-211674, E-mail JOB@VITALFISH.COM
WWW.VITALFISH.COM

zijstromen en meren. Deze biotopen worden vooral gekenmerkt door een geringe waterdiepte, trage stroming, weinig begroeiing en vrij steile oevers met afhangende takken en wortels. Tussen al dit hout voelt de discus zich thuis en leeft er in groepjes van een vijftigtal dieren in beschaduwde en tamelijk donkere plaatsen.

De wateren in het Amazonegebied kan men in drie typen indelen: wit water (troebel, leemachtig), helder water (helder, groenachtig) en zwart water (helder, donkerbruin). Deze drie watertypen ontstaan door verschillen in de geologische en klimatologische omstandigheden. Alle drie zijn ze arm aan mineralen. Discussen treft men vooral aan in wit en helder water, maar meer nog in de mengeling hiervan, aangezien hun leefmilieu zich vaak in de mondingsgebieden van de zijrivieren situeert. Daar dit mengwater aan zo vele veranderingen onderhevig is (bv. het niveauverschil kan - afhankelijk van het seizoen - tot zestien meter bedragen!), is het onmogelijk na te bootsen. Dit is eigenlijk ook niet nodig, gezien het grote aanpassingsvermogen van de discus. Ook temperatuurschommelingen moet hij kunnen verdragen: bij lage waterstand na een langdurige droogte is de watertemperatuur immers gevoelig hoger dan in het regenseizoen.

De discuskweek in zuidoost Azië

Je kunt er niet naast kijken: terwijl Duitsland jarenlang de bakermat was van nakweekdiscussen, wordt de markt het laatste decennium van de twintigste eeuw markt overspoeld met variëteiten uit zuidoost Azië.

Voor het kweken van discussen op grote schaal in zg. discusfarms zijn de omstandigheden er haast ideaal: de temperatuur bedraagt gemiddeld over het jaar 32° C, water en levend voer zijn overvloedig voorhanden en arbeidskrachten zijn zeer goedkoop. Pure luxe dus als je deze

omstandigheden vergelijkt met de onze: hoge elektriciteit- en waterrekeningen, dito milieubelastingen, duur voer enz.

In 1970 zetten Singapore en Thailand hun eerste aarzelende stappen op de discusmarkt. Ze kweekten met bruine discussen, die roodachtig kleurden door het veelvuldig voederen met Artemia. Deze vissen werden geëxporteerd naar het buitenland, maar zodra ze het gebruikelijke voer kregen, verdween de rode kleur weer, wat uiteraard leidde tot teleurstellingen. De Aziatische discussen werden al gauw bestempeld als 'rommel'. Na een tijdje hadden de kwekers hun lesje geleerd en kochten ze in het buitenland mooi gekleurde vissen uit de kweeklijnen van Schmidt- Focke en Wattley. Door selectiever te kweken slaagden ze er al snel in om ook zeer mooie turkooizen dieren op de markt te brengen.

Intussen was men ook in Hongkong met het kweken van discussen begonnen. Tussen de drie landen ontstond een hevige concurrentiestrijd. Ze probeerden hun kosten te drukken, wat uiteraard een weerslag had op de kwaliteit. Tevens werd er bespaard op de verzending, wat ook weer ten koste van de vissen ging. Bovendien hadden ze de kwalijke gewoonte aangenomen om bij het geringste ongemak kwistig antibiotica toe te dienen - vaak zelfs preventief! - met een toenemende resistentie tegen geneesmiddelen als gevolg. Problemen en ziektes stapelden zich op, wat de ingevoerde vissen uit Azië een zeer slechte reputatie bezorgde. Het duurde nog tot midden jaren tachtig vooraleer er een soort evenwicht was gevonden. Vanaf nu slaagden de Aziatische landen erin om talrijke variëteiten te kweken, die kwalitatief hoogwaardig zijn en niet méér ziektes onder de leden (vinnen?) hadden dan de vissen uit de traditionele kweeklanden.

Ook Maleisië heeft intussen een plaats op de discusmarkt veroverd. Gedurende enkele jaren moesten zij - wegens gebrek aan knowhow - hun vissen exporteren via Singapore, maar ook dit probleem is intussen opgelost. De grootste kweekcentra bevinden zich op het eiland Penang. Een goede verzorging voorkomt vele problemen. De discus is na vele jaren van vallen en opstaan, van ervaring opdoen en kennis uitwisselen, tegenwoordig veel beter aangepast aan het leven in een aquarium. Door zijn uitstraling dwingt hij respect en toewijding af. Niemand verplicht je om discussen te houden, maar indien je er toch mee begint, geef ze dan de levensomstandigheden, waar ze recht op hebben. Ze vragen nu eenmaal wat meer verzorging dan de meeste andere aquariumvissen. Zonder affectieve band worden ze op termijn veronachtzaamd en verwaarloosd. Met als gevolg

verkommering, ziekte en uiteindelijk de dood van deze eens zo fascinerende vissen.

De discus heeft een hekel aan troebel en vies water, dus verdient de filtering heel wat aandacht. Een biologisch filter is van groot belang. Het vulmateriaal hiervoor moet een groot oppervlak bezitten zoals bioballen, kwartskiezels, lavasteenkorrels, siporax enz. De bacteriënflora die zich hierin vestigt, maakt van de filter een echt zuiveringsstation. Omdat men deze best niet (of slechts gedeeltelijk) mag reinigen - de nuttige bacteriënlagen zou anders telkens weer afgebroken worden - is een mechanisch voorfilter een must. Voor de mechanische filtering zijn bv. fijne en grove nylonwatten geschikt. Doel van deze filter is het voorkomen van zweefvuil in de biologische filter: hij moet dus vaak gereinigd worden. Zeer nuttig is ook de droog-/natfilter, die zich buiten het aquarium bevindt. Deze wordt gevuld met poreus materiaal en dient hoofdzakelijk om veel zuurstof in het water te brengen. De combinatie van een droog-/natfilter met een biologische filter geeft een tienmaal hoger rendement! De filters moeten dag en nacht draaien. Om het water chemisch te beïnvloeden kan men turf en actieve kool toepassen. Kool wordt hoofdzakelijk gebruikt om kleurstoffen, chemicaliën en medicamenten uit het water te filteren en moet nadien worden verwijderd. Turf onthardt het water, verlaagt lichtjes de pH, verhoogt het gehalte aan organische stoffen en kleurt het water donker. De turf moet regelmatig worden ververst. Gezonde discussen zijn niet kieskeurig en hebben altijd trek. In hun natuurlijke omgeving eten ze hoofdzakelijk zoetwatergarnalen en larven van eendagsvliegen. In onze aquaria geven ze de voorkeur aan dierlijke kost zoals witte, zwarte en rode muggenlarven, Artemia, Mysis, krill, Enchytraeën (spaarzaam gebruiken: zeer vet) en vers mossel vlees. Het verdient aanbeveling het levend voer eerst in te vriezen om aldus ongewenste parasieten te doden. Ze eten ook graag levende Tubifex, maar hiermee moeten we erg voorzichtig zijn (vervuiling, dus grondig en langdurig spoelen). Een goed vervangingsvoer voor discussen is fijngemalen runderhart (of kalkoehart, wat lichter verteerbaar is voor jonge vissen), waaraan men vitaminepreparaten en ballaststoffen kan toevoegen (groenten!). Bij ingewijden, die discusvissen houden, circuleren er talloze recepten voor het bereiden van runderhart. Het ideale recept is nog niet uitgevonden: iedere liefhebber heeft zo zijn eigen geheimpjes. Droogvoer kan slechts als aanvulling gebruikt worden. Voor jonge vissen komen nog in aanmerking: pekelkreeftjes (Artemia), bosmiden, Moina, watervlooien (Daphnia), grindalwormpjes, Cyclops en droogvoertabletten. Zorg vooral voor afwisseling in het menu.

De discus in het gezelschapsaquarium

Vele discusliefhebbers geven er de voorkeur aan hun vissen in een zg. 'steriel' aquarium te houden zonder bodembedekking, planten of kienhout. Voor het kweken is dit inderdaad het gemakkelijkste, maar er is geen enkele reden, waarom men discussen niet in een mooi ingericht aquarium met alles erop en eraan zou kunnen houden. Integendeel! Natuurlijk is de inrichting van een aquarium een kwestie van eigen smaak, maar ik zal proberen enkele algemene richtlijnen te geven als rugsteuntje.

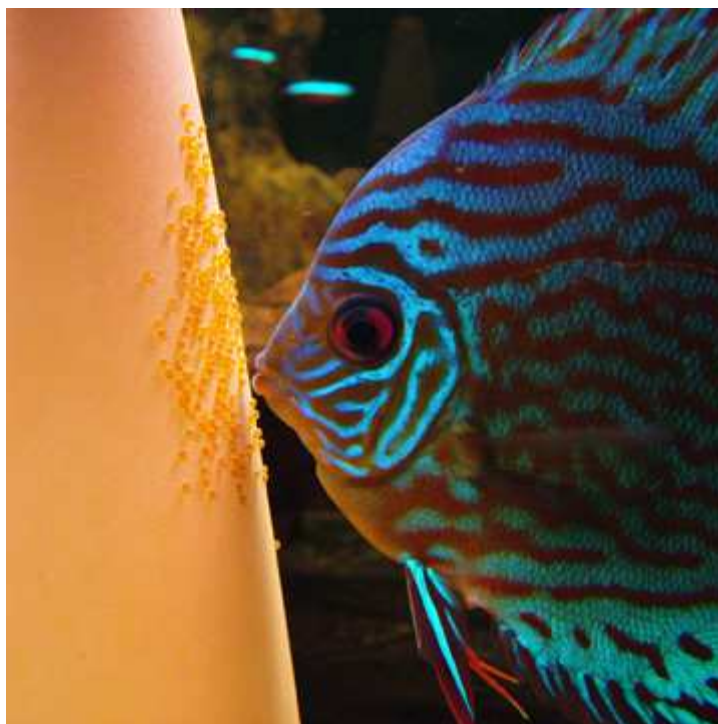
In een ingericht aquarium houden we maximaal één volwassen discus per vijftig liter water. Ook hier geldt de regel: 'overdaad schaadt'. Toch mogen we niet uit het oog verliezen, dat de discus een scholennis is. Een groepje van een zestal dieren is wel het minimum. Als vuistregel kunnen we stellen, dat alleen vredelievende, niet te grote vissen uit dezelfde streken als de discus in aanmerking komen om ze gezelschap te houden. De volgende vissenfamilies zijn hiervoor geschikt: kleinere zalmsoorten (kardinaaltjes, roodkopzalmen...) en cichliden (P. ramirezi...), Corydoras, meervallen... Heb je een zeer groot aquarium, dan kan de majestueuze pracht van een groepje Pterophyllum altum je discusaquarium helemaal af maken. Meervallen - vooral dan de L-nummers - zijn de laatste jaren erg populair geworden. Het zijn vaak goede geworden. Ze doen (meestal) geen vlieg of discus kwaad en hun soms monsterlijk voorkomen zorgt voor een aparte noot in onze aquaria. Het enige nadeel is, dat sommige soorten erg groot worden (bv. Plecostomus): tijdens hun nachtelijke activiteiten verstoren ze soms wel de nachtrust van onze discussen. Informeer dus bij de aankoop naar de uiteindelijke afmetingen van de volwassen exemplaren. Bovendien durft een Plecostomus zich wel eens vast te zuigen aan een discus: enige waakzaamheid is dus wel geboden!

De toepassing van een donkere bodem - samen met een donkere achterwand en veel kienhout - is wel erg somber: zo komen de discussen vaak niet mooi op kleur. Met een lichte bodembedekking komen de kleuren van de discussen veel beter tot hun recht. Het gebruik van kienhout verdient aanbeveling. Het mooiste effect verkrijgt men met kienhoutwortels, die zodanig aangebracht worden, dat ze de indruk geven van in het water hangende boomwortels. Ze vormen een ideale schuilplaats, ook voor eventuele Ancistrussen. In het discusmilieu komen slechts weinig waterplanten voor. Hier moeten we dus wat afwijken van de natuur en een compromis maken: goed groeiende planten dragen zoveel bij tot een gezond en evenwichtig aquarium (opneming van nitraten), dat we even de Amazone moeten vergeten en het welzijn van onze vissen vooropstellen. Maak het plantenbestand niet te bont en beperk je tot enkele sterke soorten. De hoge

temperaturen in onze aquaria, het zachte en kalkarme water zijn immers niet de ideale omgeving voor veel waterplanten. Voornamelijk sterke, forse planten met opgaande stengels en bladeren komen in aanmerking (Vallisneria-, Echinodorus- en Hygrophila-soorten). Ook enkele drijfplanten (Pistia stratiotes, Ceratopteris) mogen niet ontbreken. Zij zorgen voor gedempt licht en de in het water hangende wortels creëren een exotisch effect.

De kweek

Vroeg of laat krijgt iedere discusliefhebber wel eens de kriebels om met zijn vissen te kweken. Het is dan ook een boeiend schouwspel om de vertederende broedzorg van discussen gade te slaan. Eerste vereiste is uiteraard een goed koppel. Het geslachtsonderscheid is bij discussen nauwelijks vast te stellen. Vaak hebben mannetjes een soort wimpeltje aan hun rugvin, doch ik heb al stoere mannetjes gehad, die wimpelloos door het leven

zwommen, maar evengoed voor massa's nakomelingen hebben gezorgd. Enkel bij het afleggen kan men het vrouwtje duidelijker van het mannetje onderscheiden: het vrouwtje heeft een stompe legbuis, bij het mannetje is de legpapil spitser. Gezien het moeilijke geslachtsonderscheid en het feit dat niet elk mannetje met elk willekeurig vrouwtje wil paren of omgekeerd, is het dus het beste een aantal volwassen dieren (vanaf vijftien à achttien maanden) bij elkaar te zetten en te observeren.

Hebben twee vissen een oogje op elkaar, dan gaan ze zich wat afzonderen en agressiever opstellen tegenover hun medebewoners. Ze zwemmen steeds naar elkaar toe met golvende, duikende bewegingen. Hun kop en staart zien bijna zwart en ook hun vinnen vertonen een zwarte zoom. In een verder stadium beginnen ze een voorwerp te poetsen (afzetkegel, blad van een plant, aquariumruiten...) en blijven hier heel stil voor hangen, terwijl er regelmatig een siddering door hun lichaam loopt. Dan begint een soort 'proefaflegging': het vrouwtje - bij wie de legbuis al zichtbaar is - gaat van onder naar boven over het afzetsubstraat, doch er komt nog niets. Dit duurt

soms een hele dag of langer. (De enthousiaste eigenaar zal nu natuurlijk geneigd zijn het koppel te vangen en apart te zetten, doch het is raadzaam het eerst eens te laten afzetten om te zien of het wel een echt koppel is. Pas wanneer men larfjes ziet, kan men daar zeker van zijn). Na het proefafleggen gaan de vissen over tot het echte werk. Het vrouwtje deponeert haar eitjes snoervormig, meestal van onder naar boven, op de door haar gekozen plek. Na elk rijtje maakt ze even plaats voor het mannetje, zodat deze de eitjes kan bevruchten. Na het afleggen bewaken en bewaaiëren beide ouderdieren het legsel.

Na 2 1/2 à 3 dagen komen de jongen uit. De ouderdieren zuigen ze uit de omhulsels en deponeren ze elders. De larven blijven nog aan het afzetsubstraat kleven met drie kopklieren en voeden zich met hun dooierzak. Larfjes die naar beneden vallen, worden door de ouders opgeraapt en teruggespuwd tussen hun broertjes en zusjes. Weer drie dagen later beginnen de larfjes vrij te zwemmen. Het is nu zeer belangrijk dat ze de weg naar hun ouders vinden, die intussen een soort huidslim (secret) hebben aangemaakt. Dit is de eerste dagen het enige voedsel voor de jonge visjes. Deze 'grazen' nu constant in het gebied van kop, rug en rugvin van hun ouders. Beide ouders wisselen elkaar af bij het voeden van hun kroost. Na vijf à zeven dagen moeten we beginnen bijvoeren met Artemianaupliën. Na drie à vier weken worden de jongen van hun ouders gescheiden. Ze eten nu bijna alles wat ze in hun bekje krijgen: Cyclops, kleine watervlooien, fijngemalen runderhart alsook de zeer handige droogvoertabletten. Voeder de jonge visjes meermaals per dag met gevarieerd voedsel: een groeiachterstand in deze periode wordt slechts zeer moeizaam ingehaald. Ideale maten voor een kweekbak zijn 50 x 50 x 50 cm.

De aanschaf van discussen

Wanneer je discussen wilt houden, is het natuurlijk van het grootste belang met gezonde dieren te starten. Naast ziekelijke of in groei achtergebleven dieren kun je ook te maken hebben met jonge discussen met een twijfelachtige of onvoldoende gekende afkomst. Het gevolg hiervan kan zijn, dat je thuiskomt met vissen, die enige maanden later in de verste verte niet lijken op de prachtige discussen die je in diverse boeken

tegenkomt. Wend je dus tot een betrouwbare handelaar of kweker: het aanschaffen van discusvissen, jong of oud, is werkelijk een zaak van vertrouwen.

- 1) Neem de tijd en bekijk de gewenste discus minstens een kwartier, terwijl hij in de verkoopbak rondzwemt. Elke goede handelaar of kweker zal hiervoor begrip hebben.
- 2) Let op de grootte: een acht weken oude discus moet ongeveer vier cm zijn; een eenjarige, bijna volwassen discus meet van kop tot staart ongeveer zestien cm
- 3) Discussen moeten rond zijn: langgerekte dieren hebben een groeiachterstand of zijn genetisch niet in orde. Deze achterstand ziet men ook aan te lange vinnen en te grote ogen in verhouding tot het lichaam. Oudere dieren (vanaf 4-5 jaar) verliezen vaak hun mooie, ronde vorm en krijgen een ietwat bultige kop.
- 4) Langdurig zieke vissen zijn mager en hebben vaak een mesrug; de huid rond de ogen is ingevallen, de kleur is vaal. De vis is schuw, donker en lusteloos.
- 5) Let op de uitwerpselen van de dieren: afhankelijk van de voeding moet de ontlasting roodbruin tot zwart zijn. Vissen met witte, slijmachtige uitwerpselen hebben vaak darmparasieten.
- 6) Ook vissen met de zo genaamde 'gatenziekte' laat je beter zitten: je ziet hierbij diepe kraters boven de neus en rond het kopgedeelte.
- 7) Kijk nauwlettend naar de kieuwen. Bij jonge discussen moeten de kieuwdeksels volledig zijn uitgegroeid. Te korte, misvormde of openstaande kieuwdeksels zijn het gevolg van vitamine-, mineralen- of zuurstofgebrek: dit komt nooit meer goed. Ademt de vis moeilijk door één kieuw, terwijl de andere dicht blijft, schiet hij schrikachtig door de bak en heeft hij de neiging zich aan alles te schuren, dan heeft hij waarschijnlijk kieuwwormen.
- 8) De kleur van de ogen (meestal rood of barnsteenkleurig) heeft niets te maken met de gezondheidstoestand van de discus. Dit is een kwestie van persoonlijke voorkeur. Wel moeten de ogen helder zijn.
- 9) Jonge vissen zijn haast kleurloos (met uitzondering van enkele Aziatische variëteiten): pas na drie à vier maanden begint de discus kleur te bekennen. Koop dus geen kleine discussen met felle kleuren: zij werden waarschijnlijk met hormonen behandeld (of zijn achter in groei!) en zullen deze mooie kleurtjes dan ook snel verliezen.
- 10) Vraag de verkoper de vissen in uw bijzijn te voeren of minstens te doen alsof: ook zonder voedsel te geven komen ze snel naar de plek, waar ze steeds eten krijgen. Een gezonde discus is zeer nieuwsgierig, niet angstig en heeft altijd trek. Vraag ook wat de dieren

gewend zijn te eten en neem, indien mogelijk, wat van dit voedsel mee naar huis.

- 11) Eenmaal thuis met je nieuwe aanwinst(en) speel je best op veilig door de vissen in quarantaine te zetten. Indien ze na 1 maand goed eten en je er verder niets verkeers aan merkt (en je het nodige geduld hebt kunnen opbrengen om zo lang te wachten), kun je met een gerust hart je nieuwe huisgenoten in hun definitieve verblijfplaats onderbrengen.

Tot slot

Beste lezers, ik hoop jullie met deze uiteenzetting een heldere kijk gegeven te hebben op de discushobby en de lange (lijdens)weg, die vele dieren hebben moeten afleggen om ons met hun schoonheid te verblijden. We denken dat onze club terecht fier mag zijn op het feit dat vele discussen - dank zij de gedeelde ervaring en knowhow van onze clubleden - een langer en gezonder leven in onze aquaria kunnen leiden. Het is ooit anders geweest.

Wie meer over deze mooie hobby wil vernemen, is steeds welkom op een van onze clubavonden. De aankondiging van deze evenementen kunt u steeds terugvinden op onze website.

650 m² aquarium- en vijverplezier

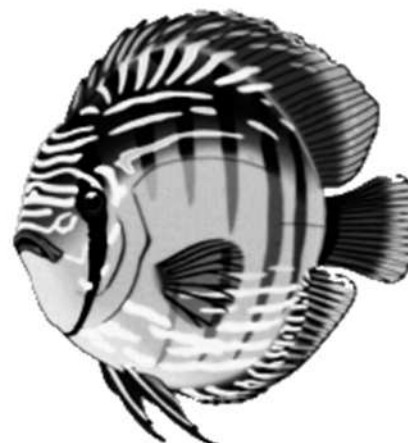
Verloop Aquariumspeciaalzaak biedt u een uitgebreid product-assortiment voor uw zoet- of zeewateraquarium. Wij zijn gevestigd in een groot en modern bedrijfspand in Hazerswoude.

Onze vijverafdeling is inmiddels naar een deur verder verhuisd. De ruime hal, gelegen op nummer 23 is een uitstekende locatie waar u alles kunt vinden voor uw vijver.

Neem eens een kijkje in een van onze winkels. De koffie staat voor u klaar en het is uw bezoek meer dan waard. Voor de kinderen is er een leuke speelhoek ingericht.

VERLOOP
aquariumspeciaalzaak

Engelandlaan 23-25
2391 PM Hazerswoude-Dorp
Int. Trade Center Boskoop
Telefoon: 0172-215569
Internet: www.aqua-verloop.nl

D R U K W E R K

Aan de heer/mevrouw:

 PETS&CO

Voor al uw
aquarium benodigdheden

Wij verkopen o.a. merken als
EHEIM-SERA-TETRA-HS AQUA en **JUWEL**,
Tropische vissen en waterplanten.

Naast de aquarium artikelen hebben we ook

Carnibest

ROYAL CANIN

Eukanuba
Extraordinary Nutrition

Premium Dog Food
**Frank's
Pro Gold**

Wilt u onze folder digitaal ontvangen?
Stuur dan een mailtje naar
buitencentrum@petsenco.com

Iedere donderdagavond

bezorgservice

Vanaf 25 euro gratis bezorgd